

menta *Vallem Arioli 1235 i 1784, Valloriola 1663, 1683, S.XVIII*.

2) En el Berguedà, amb esgl. St. Esteve de V., sufragània de Sagàs prop de Puig-reig (C.A.Torràs, *Pir.Cat.* v, 191). Abans era *Vila Oriola: 997: «Merlès* 5 *La ORQUERA*
 afr. Or. Gamiçanos, Mer. ascendit in *villa Oriola»* (MarcaH., 952). 1012: «in comit Berchitano *villa q*, dicunt *Auriola --- cum parr. Sti. Stephani et --- Oulan ---castillo Atalasingo --- Benevivere»* (MarcaH., 1007), dissimilat en *veloriola*, cediria fàcilment a la 10 contaminació de *vall*, perquè és un pendent que baixa al Merlès. Madoz anomena *Valleriola* o *valldeoriola*, una *Valle Oriola* prop de St. Cugat del Vallès: 1096 (Cart.St. Cugat II, 421). L'alteració de *Vilar* en *Valle-* també es deixa sentir en els cognoms 15 *Valloriola* (13 casos de xuetes: Miquel Forteza, p.161) i *Baleriola* a Massalavés (XXI^m79.14). A l'art. *Llèria* ja hem explicat *Leriola*, vall del Coll de Balaguer.

PUIG-ORIOI

1) ross. a.973; *Pujo Auriolo* cit. amb Brullà i la Salanca (col.le. Moreau, veg. s.v. *Salanca*). 2) sembla ser diferent, més al S. 993: *Pujo Oriolo*, cit entre Riuferrer i Costoja (Moreau veg. s.v. Pollestres). Era en el te. de Banyuls dels Aspres: «in villa q.v. *Balneolis* 25 --- alodus in *Puigoriob*» (Moreau XXIII, 148). 3) *Serra de Puig-Oriol* te. St. Aniol de Finestres (XLIV, 99). 4) Cap a Arbúcies a.1457 (CCandi *Mi.Hi.Ca.* I, 127) o idèntic al 5) Mas prop de Sta. Eugènia (Vic) (mapa Biosca de St. Julià); pot ser el mateix un *Monte Oriolo* 30 afr. O. de Malla a.1068 (CCandi, *Mi.Hi.Ca.* II, 449), i potser també *Puig-riol* en un doc. de 1004, citat junt amb *Ossa*; altres en diuen Sta. Eulàlia de *Puigbò*.

6) Parroquia de Sta. *Eulalia de Puig-Oriol* agregada a Lluçà. *Puig-oriol* és el nom d'un turó i un 35 mas situat a l'O. de l'església de Sta. Eulàlia, i el turó és entremig, de terra de color ben rogenc (XLIII, 82).

MENC.ANT. 905: «villare Puigoriob» (SerraV., *Pi-nós Mtpl.* III, 224). 1254: el prior Guillem de Lluçà 40 compra el mas *Puig-ariol* altres cases situades al puig de *Puoriol*, prop de l'esgl. de Sta. Eulàlia: Serra o.c. 225

Cf. art. *Montoriol*, on se'n torna a parlar.

apèndix a ELS ORIOSOS

A Andorra, deu ser un altre derivat de AUREUS, -A com *Òria*, 'rogenc daurat', format com *blavós, negrós, 50 verdós*. És un vessant de muntanya damunt Anyós, cosa d'un k. c.a. 1400, per on puja en recolzades el camí ral, cap a la collada de l'Estall, entre aquesta vall i la d'Ordino (0°x47°25) mapa de 1976 del Consell. Com derivat d'*Orri*, no s'explicaria la -r- simple, ni la 55 term⁹ -sos. Doncs: COLLES AUREOSOS.

ORRIT. Veg. vol. IV, art. *Durro* 31b17-39, 32a8, 10, 15, 21, 47-60, 33b1-4, 15-20.

(Ribagorça), a la Vall de Boí. Gran «buscarrera», o espessura de d'arbreda i bosquina, a la Ribera de Sant Nicolau. És una de les que els boinesos qualifiquen de «baürtes», variant ribagorçana de *bultra*, més conegut, terme del cat. occidental, per a 'bosc d'arbres de ribera'.¹ Hi ha en aquella ribera, tres baürtes, i *La Orquera* és la més gran de les «baürtes» i la de més avall, com es detalla en *TVBoí*, II, 8² a l'esq. de la ribera, damunt la desaigua de l'estany de Llebretea estenen-se des d'allí molt espessa, muntanya amunt. Com explico en els meus treballs citats, abunden en aquestes baürtes els arbres de la raça del bedoll, entre ells el *besurt* o «*Sorbus Aucuparia*», que els 20 ribagorçans i aranesos ens explicaren com «molt semblant al bedoll, gairebé igual» (*PVArGc*, 338a10, 14).

En tot cas els informants boinesos, explicaren espontàniament, en passar-hi pel peu; Beneria digué: «és un bosc que hi ha molts bedolls»; Escuder, a la Raspa de la Orquera, són «bedolls, freixes, salenques». L'Escuder m'ensenyà també *bisurps* (besurts) a la veïna vall de Caldes.

ETIM. Segurament bascoide, completant el que he detallat en *TVBoí*. Probablement un deriv. de *urki*, nom basc és bedoll, del qual he donat documentació i descendència toponímica pallaresa en els nostres articles *Burc* i *Burgo* (supra). Com que en basc el sufix col·lectiu del noms d'arbres és *-di* (*arantzadi, ote-di, leberdi* etc.), postulem com ètmon *URKIDI-A (amb article *-a*): amb la -D- intervocàlica i feble, fricativa, tornada *-r-*, i ajudant-hi la influència de la -R- anterior → *orkiria* > *orkera*. Donat l'antic bilingüisme basco-romànic, que es prolongà llargs segles, a l'alta Ribagorça, no és estrany que la -k- s'hagi conservat com *-k-* fins avui en aquest nom (sense fer-se c) ajudant-hi potser la influència de *orc* 'lloc salvatge, paorós' (molt viu en aquesta zona pirinenca). Es poden abandonar les altres temptatives etimològiques que insinuava jo en aquell treball més vagament.

¹ Veg. *DECAT.* I, (s.v. *besurt*), 812a32, i 29ss.; *PVArGc*, s.v. id., 339a52 i b12; *Top.Hesp.* II, 299, i 144.—² Aquest treball, que em publicà el *B.Soc.On.Bna.*, dels Srs. Enric Moreu i Albert Mament, hi sortí ple d'errades tipogràfiques (com tot aquest butlletinet) que aprofito l'ocasió per redreçar ací, II, 9 lin. 2: *raspa* no «raspada»; 9.4: URKIDIA no «erkidia», «k inexplicat» no «o *inexpli-cab*».